

Θων μυστήριον συνίσταται εἰς τὸ κωλύειν τὸν ἀέρα νὰ ἐξέρχεται τῆς βίτης, καὶ εἰς τὸ κατ' ὀλίγον ἐξάγειν αὐτὸν τοῦ στόματος θαμηθὸν καὶ διεβιασμένως, ὥστε ἡ φωνὴ ἐξερχομένη νὰ παρεμπύρη τῆ σιγαλῆ φωνῆ, νὰ ἦναι ἀδύνατος καὶ ὁμότονος τῆς πόρρωθεν, καὶ τοῦτο ἀπατᾷ ἡ μᾶς εἰς τὸ νὰ νομίζωμεν τὴν φωνὴν ὡς μακρόθεν ἐρχομένην. Ἰνα δὲ αὐξήσωμεν ἐπὶ πλέον τὴν ἀπάτην, ἀφοῦ δώσωμεν εἰς τὴν φωνὴν τόνον τοιοῦτον ὁποῖον ἢ ἐξ ὠρισμένου τινὸς τόπου φωνῆ ἀπαιτεῖ, ἀρκεῖ νὰ ἐφελευσώμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀκρατῶν πρὸς τὸν τόπον ἐκεῖνον, καὶ ἀκολουθῶς νὰ δμιλώμεν κατὰ ταύτην τὴν διεύθυνσιν, ευστέλλοντες μᾶλλον ἢ ἦτιον τὸν οὐρανίσκον, ὅπως ἡ φωνὴ κατὰ θούλησιν πλησιάζῃ καὶ ἀπομακρύνεται πρὸς τοὺτοὺς ὅμως λαλοῦντες πρέπει νὰ προσπαθῶμεν νὰ συντέμνωμεν τὰς κινήσεις τῆς κάτω σιαγόνας, καὶ νὰ φροντίζωμεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ προφέρωμεν εὐκρινῶς τὰς λέξεις, ἔχοντες τὸ στόμα κλειστόν· τελευταῖον, ὁ ἐγγαστρίμυθος ὀφείλει νὰ παρουσιάζεται συχνότατα κατὰ προτομήν, ὅπως δεικνύῃ τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ ἀπαθιστέρα καὶ πρὸς τοῦτοὺς ὁμοίαν τῆ τοῦ ἀομμάτου διὰ τοῦ τρόπου τούτου θέλει φανῆ ὅτι δὲν συμμερίζεται τοὺς φωνητικούς τόνους, οὗς φωνεῖ καὶ οὕτω θέλει παραξέει τὴν συνθετωτάτην ἀπατηλὴν ἐμφασιν.

Οἱ γνωστοὶ περιφημοτάτοι ἐγγαστρίμυθοι ἦσαν ὁ Saint Gilles, Chemet, Borel, Fitz James, M. Comte καὶ M. Alexandre, πρὸς τὸν τελευταῖον τοῦτον ὁ Βάλτερ Σκῶτ ἀπέθυσσε τοὺς ἀκολουθοῦς στίχους.

Τῷ Κυρίῳ Ἀλεξάνδρῳ.

« Πάλαι ποτὲ ἐν τῇ παλαιᾷ Ἀγγλίᾳ ὑπεβλήετο ὁ φέρων δύο ὄψεις ὑπὸ τὸ αὐτὸ κάλυμμα, ἀλλὰ τί ἤθελον εἶπει σοι τῷ κατέχοντι τόσον μέγα ἀριθμὸν προσώπων; Χθὲς τὸ ἐσπέρας ὑπὸ ἐν κάλυμμα εἰδείχθησαν εἴκοσι διάφοροι κεφαλαὶ ἰδωμεν ἐπιτήδητε ἀπατεῶν, εἰπέ μας ἀληθῶς, ὦρα ὅς εἰ ἡ δυσειδής, γέρων ἢ νέος, ἀνὴρ ἢ γυνή, κωὸν ἢ μῦς, ἡ ἐνώσεις εἰς ἐν πάντα τὰ ἐμψυχα θῶτα οὐκ ἦσαν τινός; ἀλλὰ τί λέγεις, τὰ ἐμψυχα θῶτα μᾶς οἰκίας! μᾶς παρουσιάζεις ἐπίση, καὶ πάντα τὰ σκυῖν, πρίονα δηλονότι καὶ βροκάνην καὶ ἐλικτήρα κτλ. ἀλλὰ πρὸ τούτου εἰπέ μας, ἐν μόνον ἄτομον εἶσαι; μοὶ φαίνεται ὅτι πρέπει τοῦλάχιστον νὰ ἦσαι Ἀλέξανδρος καὶ συντροφία. Ἀλλ' ὄχι, εἶσαι στίφος, ὁμήγουρις συνάθροισις, καὶ ἐγὼ ὁ σερήρης, ὀφείλω νὰ ἐκπληρώσω τὰ καθήκοντα τῆς θέσεώς μου. Ναι ἀντί νὰ ἐξυμῶ τὰ θαύματά σου ἐπερεπε ν' ἀναγνώσω τοὺς ἐξορκισμοὺς καὶ νὰ σᾶς διατάξω νὰ διασκορπισθῆτε. »

Περὶ δὲ τοῦ Fitz-James ἰδοὺ ὁ φυσικός Robert-son τὴ λέγει ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν αὐτοῦ.

« Ἀνθρωπὸς τῆς ὠρτοῦ ἀναστήματος καὶ εὐειδής » ἐπαρουσιάσθη πρῶταν τινὰ ἐνώπιόν μου· μοὶ εἶπεν, ὅτι ὑπηρετεῖ εἰς τὴν χωροφυλακὴν, καὶ ὅτι διεσκέδαζε πάντα τὸν στρατῶνα ἐλλύων θαυμασίως ὡς τὴν προσοχὴν αὐτοῦ διὰ τῶν φωνητικῶν του ὀργάνων. Προωρισμένος ἐκ νεωρᾶς ἡλικίας εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἐπάγγελμα παρετήρησε ψάλλον ὅτι ἦτο κάτοχος διττῆς φωνῆς, ἔκαμε χρῆσιν δὲ τοῦ προτερήματος τούτου κατὰ τινὰ τρόπον μᾶλλον ἢ ἦτιον

ἀλλόκοτον, μιμούμενος δηλονότι τὰς φωνὰς διαφόρων ἀνθρώπων. Πόραυτα δὲ μοὶ ἔδωκε δείγματα τούτου τοῦ φαινομένου, καὶ με' ἤρωτησε ἂν ἤθελον νὰ ὠρεθῶ ἀπὸ τοιαύτην παραδοξὸν φύσιν. Ἐνοήσας ὅτι ἰδού μὴ νὰ ὠρηθῶ ἐκ τῆς ἀληθῶς καταπληκτικῆς ταύτης δυνάμεως τοῦ Fitz James (διότι περὶ τούτου ὁ λόγος) ἠγόρασα τὴν ἀπουσίαν του, πεπεισμένος ὅτι ἐξ ὧλων τῶν παντοειδῶν ἀπατηλῶν ἐμφάσεων τῶν συνιστῶντων τὰς συνεδριάσεις μου, αἱ τούτου ἤθελον εἰσθαι αἱ μᾶλλον εὐάρεστοι.

Ἀναφέρωμεν τινὰ περιεργὰ τοῦ ἐγγαστρίμυθου τούτου. Ὁ Fitz James ἐγευματιζε ποτε παρὰ τινι ξενοδοχείῳ με' τινος φίλους. Ὅταν ἔπυρον τὰ ὀπωρικά, ὁ ἐγγαστρίμυθος προσφέρει εἰς τοὺς συνδαιτυμόνας δείγμα, τῆς ἱκανότητος του. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης ἦτο θερμάστρα τις ἧς ὁ σωλὴν ἐκοινώνει με' καπνοδόχον τινὰ κεκλεισμένην ἢ τράπεζα ἐν ἧ ἐκάθητο ὁ Fitz James ἔκειτο πλησίον τῆς καπνοδόχου. Εἰσῆγαγε λοιπὸν συνδιάλεξιν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἀπὸ μου τινός ὑποτιθεμένου κεκλεισμένου ἐν τῇ καπνοδόχῳ· οἱ παρεστῶτες ἐκπληκτικοὶ ἀκροάζοντα· ὁ οἰκοδεσπότης συνταράσσεται, αἱ θυγατέρες αὐτοῦ ζητοῦσι τὸν φύλακα, ὁ Fitz James ὑποστηρίζει τὸν ἀπεισμόν· ἐπιμένει ἰσχυρογνωμόνως ὅτι ἐν τῇ καπνοδόχῳ εἰσῆλθεν κλέπτης, ὅτι δὲν θέλει νὰ ἐξέλθῃ, ὅτι πεινᾷ, ὅτι ὁμολογεῖ πιατῶμα του, ὅτι ζητεῖ ἀρτοὺν, ἀναμένων τὴν ποινήν ἧς εἶναι ἄξιος· ὁ φύλακς ἔρχεται, ἐρωτᾷ τὸν αἰχμάλωτον, ὅστις ἀποκρίνεται· οἱ παρεστῶτες ἀποφασίζουσι νὰ καταστρέψωσιν τὴν καπνοδόχον ὁ Fitz James τοποθετεῖται πλάγιος τῆς θερμάστρας, ἡμιλεῖ, καὶ πάντες νομίζουσι ὅτι κλέπτης εἰσῆλθεν ἐν τῇ θερμάστρᾳ διὰ τοῦ σωλήνος, ὁ ἀπεισμός ὠρεῖται νὰ σταματήσῃ ἕως ἐδῶ· ὁ Fitz James ἀποκαλύπτει τὸ μυστήριον εἰς τὴν συνάναστροφήν, ὁ φύλακς ἀποσύρεται γελῶν καὶ πάντες ἀναλαμβάνουσι τὴν θέσιν των εἰς τὴν τράπεζαν γελῶντες ἅμα καὶ συγχαίροντες τὸν ἐγγαστρίμυθον διὰ τὸ μοναδικὸν δῶρον ὅπερ ἐχορήγησε αὐτῷ ἡ φύσις.

Ἄλλοτε πάλιν παραλήσιόν τι ἐξετέλεσε συνδιαλεγόμενος δῆθεν μετὰ τινος στρατιώτου λειποτάτου, οὗτινος ἡ γοερὰ φωνὴ ἐξήρχετο ὅπισθεν τοῦ παραπιστάματος τῆς ἐστίας. Οἱ περιεστῶτες μένουσιν ἐκπληκτικῶν ἐρωτῶντες ἀλλήλους περὶ τοῦ παραδόξου συμβάντος.

— « Ἀδιάρθρον, λέγει ὁ Fitz James, ἄνθρωπος μόνος καὶ πάσχων δὲν πρέπει νὰ σᾶς φοβίῃ· ἀνοίγει τὸ παραπίσταμα, ἀλλ' οὐδεὶς ἐβρίσκειται. » Ποῦ εἶσαι λοιπὸν, λέγει;

— Φεύγω, ἀποκρίνεται ἡ φωνή, ἦτις ἀπεμακρύνετο ἀναβαίνουσα, εἶμαι πρόσφυξ, καὶ θὰ με' συλλάβῃτε, οἱ νόμοι τιμωροῦν αὐστηρῶς τὸν δόντα ἄστυν εἰς τὸν δραπέτην. Κράζου τὸν ἄστυνόν μου, ὅστις περιβάλλει τὴν οἰκίαν διὰ στρατιωτῶν, ἀναβαίνουσι εἰς τὸ ἀνώγειον ἢ αὐτὴ φωνὴ ἐπαναλαμβάνεται ἐκείνως καὶ ἐπὶ τῆς στέγης· ἐνῶ δὲ πάντες ἐνηγορῶντο εἰς τὴν ἐρευναν τοῦ πρόσφυγος, ὁ Fitz James, ὁ μὴ τοσοῦτον γνωστός ὅσον κατέστη ἐπομένως, ἀπομακρύνεται ἡσύχως, ὁ δὲ ἄστυνός μου καὶ οἱ φύλακες, καταβεβλημένοι ὑπὸ τῆς ἐρέυνης ἀποσύρονται ἠπατημένοι ἐντελῶς καὶ ἀνεπαίσθητως.